

DIAGNOSEN PLATONISME:

EN KRISTISK STUDIE AV MATEMATISK PLATONISME I LYS AV ARISTOTELISKE ESSENER OG HUSSERLIANSK FENOMENOLOGI

MESTERBREV VED CARL WEGNER KORSNES

Hva handler masteroppgaven din om?

Platonismen står sterkt innen matematikkens filosofi, innebærende at det eksisterer matematiske objekter, som er abstrakte og uavhengige. Selv om dette svarer til det abstraktes objektivitet innen matematikken, står det fortsatt igjen som en utfordring å forklare vår tilgang til de abstrakte objektene, samt matematikkens anvendbarhet i empiriske vitenskaper. Hvordan har man tilgang til å kunne vite noe om det som er avskåret fra det sansbare? Dette problemet engasjerer meg.

I min masteravhandling analyserer jeg platonismen fra et fenomenologisk perspektiv, ved blant annet å se på hvordan våre *oppfatninger* av abstrakte objekter kan forklares som strukturer ved vår bevissthet. Jeg tar i bruk Husserls fenomenologi som verktøy til denne analysen.

Hva argumenterer du for/mot i oppgaven?

Aristoteles drøfter i *Metafysikken* en mulig årsak til hvorfor

noen har en tendens til å hevde at det finnes en abstrakt virkelighet avskåret fra det konkrete, en tendens man finner hos hans læremester Platon. Aristoteles anser denne tendensen til ikke å stole på det sansbare som noe det er verdt å *diagnostisere* årsaken til. Avhandlingen er ment å skulle vise nytten av en slik diagnose, som har formålet å identifisere underliggende antagelser til et filosofisk tanke sett – i dette tilfellet, matematisk platonisme.

I én del av oppgaven undersøker jeg for eksempel hvorfor det stabile anses som adskilt fra det foranderlige; det vil si at det abstrakte ikke kan forekomme i det konkrete. Sentralt i denne delen står Husserls begrep om bestembar x, som viser til bevissthetens rettetet *som om* mot et objekt. Denne egenskapen ved vår bevissthet kan forklare hvorfor man behandler for eksempel en geometrisk sirkel som et abstrakt *objekt*, innebærende oppfatningen at det ikke kan forekomme i det konkrete. Jeg følger opp dette ved å drøfte en alternativ teori inspirert av Aristoteles hvor det abstrakte faktisk forekommer, eller *kan* forekomme, som strukturer *i* det konkrete. En slik teori er kontroversiell, siden det synes å innebære at man kan persipere matematiske objekter direkte – ikke ulikt Kurt Gödels forslag om *matematisk intuisjon*.

Gödels forslag om matematisk intuisjon har møtt kritikk for å fremstå som en slags «sjette sans», da det ikke gis tilstrekkelig forklaring på hvordan matematiske objekter persiperes direkte. Hvis man imidlertid åpner for at matematiske objekter kan forekomme som strukturer i det konkrete, og forklarer vår oppfattelse av dem ved å vise til Husserls begrep om eidetisk reduksjon (bevissthetens evne til å sjalte bort det foranderlige), fremstår direkte persepsjon av det stabile som mer plausibelt.

Hvorfor bør andre lese oppgaven din?

Avhandlingen viser en annerledes innfallsvinkel til platonismen, spesielt innen matematikkens filosofi, men også generelt.

Hva er dine planer for fremtiden?

Jeg skriver en del. Forhåpentlig blir det til noe publisert.

AXEL HONNETH OM ETIKK OG SAMFUNNSKRITIKK:

HVORDAN KAN HONNETH SIN TEORI OM ANERKJENNELSE BIDRA TIL MORALENS VILKÅR I DAGENS INDIVIDUALISTISKE SAMFUNN?

MESTERBREV VED ANNE HINDERAKER MYKLEBUST

Hva handler masteroppgaven din om?

Opgaven tar for seg Honneths teori om anerkjennelse, som både er en normativ teori for hvordan vi kan skape gode samfunn, og en samfunnskritisk teori for identifisering av moralske feilutviklinger som hindrer mennesker i å leve gode liv. Teorien viser hvilke normer og rolleforpliktelser som er iboende i de ulike relasjoner vi står i til familie, venner og andre fellesskap som arbeidsplass, interessefellesskap, markedet og rettsstaten. Dette gir oss noen forpliktende standarder og normer som det kan være mulig å enes om i vårt verdipluralistiske samfunn.

Honneth argumenterer for at vi har en for ensidig forståelse av frihet i dagens samfunn, og hevder at vi må utvide frihetsbegrepet til å omfatte det han betegner som

sosial frihet. Mangel på sosial frihet mener han kan forklare noe av årsaken til den økende forekomsten av psykiske lidelser som depresjoner og angst. Jeg diskuterer også om markedøkonomien kan være en arena for sosial frihet slik Honneth hevder. Dette kan virke kontroversielt for både «hardcore»-økonomer og dem som er mer skeptiske til dagens kapitalistiske system.

Hva argumenterer du for/mot i oppgaven din?

Jeg argumenterer for at Honneths teori om anerkjennelse er et viktig bidrag som en etisk teori som kan la oss enes om noen fundamentale idealer slik at vi kan håndtere dagens etiske og moralske utfordringer på en bedre måte. Videre argumenterer jeg for at Honneths samfunnskritikk og hans løsningsforslag gir oss et godt eksempel på hvordan sosialfilosofien kan bidra til å løfte fram feilutviklinger i samfunnet og vise hvordan vi kan rette på disse. Jeg mener at Honneths arbeid bør få mye større oppmerksomhet blant både politikere, forskere og vanlige folk.

Hvorfor bør andre lese oppgaven din?

Alle som er interessert i etikk og hva vi kan gjøre for å skape et godt samfunn kan ha glede av å lese oppgaven! Oppgaven kan bidra til å se sammenhengen mellom individuell frihet og avhengighet av andre, og til å hjelpe oss med å løfte blikket fra vårt individualistiske ståsted og se at det nytter å bidra positivt til et fellesskap.

Hva er dine planer for fremtiden?

Jeg har nettopp startet egen «filosofisk praksis» (tilleggsutdanning ved UiO i 2009) der jeg jobber med én-til-én samtaler med filosofi som grunnlag, som et alternativ til psykolog eller coach. Jeg arbeider også med etisk refleksjon i næringsliv og offentlige virksomheter. Jeg brenner for å få filosofi ut i verden og vise hvilken ressurs dette er!